

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL-03	Naziv predmeta: POVIJEST FILOZOFIJE: STARI I SREDNJI VIJEK		
Ciklus: Integrirani	Godina: I.	Semestar: zimski	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 60	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati temelje i temeljne pojmove, najvažnije predstavnike i teme kako antičkog tako i srednjovjekovnog razdoblja. Čitanje i tumačenje izvornih filozofskih tekstova s ciljem razumijevanja razvoja zapadne filozofije s posebnim naglaskom na nastanak i oblikovanje kršćanske filozofske misli i njenim odnosom prema zapadno-europskoj misli uopće.		
Tematske jedinice:	<p>ANTIČKA FIL: Povijest filozofije ili filozofska povijest (narav, metode i svrha povijesti filozofije); Grčka: kolijevka Zapadne misli; mitologija; Predsokratovsko razdoblje: Rani jonski filozofi (Tales, Anaksimandar, Anaksimenes); Pitagora; Heraklit; Permenid; Zenon; Empedoklo; Anasagora; Atomisti . Sokratsko razdoblje: sofistika; poznatiji sofisti; Sokrat: život; problem sadržaja njegova nauka; indukcija; opće definicije; dijalektika; majeutika; ironija; etika; sud, smrt i apologija. Sokratske škole: Megarska, Kinička i Kirenska. Platon: život, spisi; teorija o znanju; teorija o idejama; teorija o duši; teorija o dobru/vrlini; Teorija o državi; teorija o materijalnom svijetu; teorija o lijepom. Aristotel: život i spisi; logika; metafizika; filozofija prirode i psihologija; etika; politika; estetika; Postaristotelovo razdoblje: stoicizam; epikureizam; skepticizam; eklekticizam; kinici; Filon Aleksandrijski; Plotinov neoplatonizam; neoplatonske škole; neoplatonci latinskog Zapada</p> <p>SREDNJOVIJEKOVNA FIL: patristika:apologeti; gnosticizam; grčki i latinski oci; Sv. Augustin: život i spisi; teorija o spoznaji; Bog; svijet; teorija o moralu; teorija o državi. Pseudo-Dionizije; Boetije. Rana skolastika: Ivan Skot Eriugena; problem univerzalija (nominalizam, realizam, Abelard); Anselmo Canterburyški; islamska filozofija (Avicena, Averroes); židovska filozofija (Avicbron, Maimondies). Visoka skolastika: uvod (univerziteti); Robert Grosseteste; Aleksandar Haleski; sv. Bonaventura; sv. Albert Veliki; sv. Toma Akvinski: život i spisi; filozofija i teologija; načela stvorenog bića; dokazi za egzistenciju Boga; stvaranje; psihologija; moral; politika. Latinski veroizam (Siger od Brabanta). Franjevački mislioci (Roger Bacon i Raymond Lull); Egidije Rimski; Ivan Duns Skot. Kasna skolastika (14. st.): William Ockham. Filozofija renesanse</p>		

	(14./15. st.): Nikola Kuzanski; prirodna znanost; Francis Bacon; humanizam (Erazmo Rotterdamski); politička filozofija (Machiavelli, Th. Morus). Skolastika renesanse (15./16. st.); Kajetan; političke teorije; Francisco Suarez. Zaključni pregled.
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti će steći temeljna znanja o povijesti antičke i srednjovjekovne misli te će moći: 1. Razvijati sposobnost kritičkog filozofskog mišljenja 2. Imenovati i pojasniti glavne filozofe i pravce tog razdoblja 3. Prosuđivati važnost grčke i srednjovjekovne filozofije 4. Razlikovati i vrjednovati važnost i ulogu filozofije antike i srednjeg vijeka kao <i>conditio sine qua non</i> budućeg teološkog učenja 5. Koristiti stečene spoznaje u nadolazećem teološkom studiju 6. Prepoznavati one elemente antičke i srednjovjekovne filozofije koji su bitno utjecali na kasniju filozofiju i teologiju Vještine i kompetencije: Studenti se osposobljavaju za razumijevanje i prosudbu filozofske misli antike i srednjeg vijeka. Osposobljavanje za čitanje i razumijevanje izvornih tekstova posebice Platona, Aristotela, sv. Augustina, sv. Tome, ne zapostavljajući druge filozofije (stoicizam, židovska, islamska, itd.)
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i samostalni zadaci
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pohađanje i aktivnost na predavanjima 10% Esej/Kolokvij 20% Završni ispit (umani i/li pismeni) 70%
Literatura:	Obavezna: 1. Frederick Coplestone, Istorija filozofije, I-II., BIGZ, Beograd 1999.; 2. D. Barbarić, (ur.), Grčka filozofija, hrestomatija filozofije, I, ŠK, Zagreb, 1996.; 3. S. Kušar (ur.), Srednjovjekovna filozofija, hrestomatija filozofije, II, ŠK, Zagreb, 1996. Dopunska: 1. Platon, Obrana Sokratova, Demetra, Zagreb 2000. 2. Aristotel, Nikomahova etika, SNL, Zagreb, 1988. 3. Boetije: Utjeha filozofije, Unireks, Podgorica, 2008. 4. Augustin, Ispovijesti, KS, Zagreb, 2010. 5. Toma Akvinski, Izabrano djelo, 2.izdanje, Globus, Zagreb, 2005. 6. Erazmo Roterdamski, Pohvala ludosti, CID-NOVA, Zagreb, 1999. 7. W. Windelband, Povijest filozofije I, Naprijed, Zagreb, 1990.

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

8. B. Brocchieri, M. Parodi, Povijest srednjovjekovne filozofije. Od Boetia do Wycliffea, (preveo i prilagodio S. Kušar, KS, Zagreb 2013.